

You have downloaded a document from
RE-BUS
repository of the University of Silesia in Katowice

Title: Kim jest Inny? Scenariusz zajęć dla dzieci z edukacji międzykulturowej

Author: Karolina Sibiga, Aleksandra Sowa

Citation style: Sibiga Karolina, Sowa Aleksandra. (2016). Kim jest Inny? Scenariusz zajęć dla dzieci z edukacji międzykulturowej. W: A. Gancarz (red.), "Wielokulturowość - doświadczanie Innego" (S. 159-163). Katowice : Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego

Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne - Bez utworów zależnych Polska - Licencja ta zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych oraz pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych).

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Biblioteka
Uniwersytetu Śląskiego

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Karolina Sibiga, Aleksandra Sowa

Uniwersytet Śląski w Katowicach
Wydział Etnologii i Nauk o Edukacji w Cieszynie

Kim jest Inny?

Scenariusz zajęć dla dzieci z edukacji międzykulturowej

Who is the Other? A script of intercultural education activities for children

ABSTRACT: Who is the Other activities script is a part of Children meeting the Other project, which is accomplished by students from the Scientific Circle of Intercultural Education, acting at the Faculty of Ethnology and Educational Science of Silesian University. *Spotkania z Innym. Czytanki do edukacji międzykulturowej* (Meeting with the Others. Readings for multicultural education)—a book by Przemysław Paweł Grzybowski was an inspiration for the creation of the script. The project is dedicated to children from 6 to 10 years of age. The time of activities varies from 45 to 60 minutes. The main goal of the script is to sensitize children to other people, and convince them that each of us has their value inside themselves, discovered during the meeting with the other person. The script contains: forms of discussion(s), aimed conversations, reading a fragment of a story, a gap-fill test, and drawing the Other, based on a heard text.

KEY WORDS: intercultural education, recognition, tolerance, unknown.

Scenariusz zajęć „Kim jest Inny?” stanowi część projektu „Dzieci poznają Innego”, który był realizowany w semestrze letnim roku akademickiego 2015/2016 przez studentów z Koła Naukowego Edukacji Międzykulturowej, działającego na Wydziale Etnologii i Nauk o Edukacji Uniwersytetu Śląskiego. Inspiracją i zarazem tematem przewodnim projektu była książka Przemysława Pawła Grzybowskiego *Spotkania z Innymi. Czytanki do edukacji międzykulturowej*¹. Jest to zbiór siedemnastu czytanek, których bohaterami są ludzie wyróżniający się pod pewnym względem, zwykle postrzegani jako dziwacznicy lub wręcz niebezpieczni, będący tematem krzywdzących plotek i stereotypowych opinii. Na podstawie wybranych opowiadań studenci uczestniczący w przedsięwzięciu tworzyli scenariusze zajęć, a następnie przeprowadzali je w placówkach edukacyjnych i opiekuńczo-wychowawczych. Głównym celem było uświadomienie dzieci na drugiego człowieka

¹ P.P. GRZYBOWSKI: *Spotkania z Innymi. Czytanki do edukacji międzykulturowej*. Kraków 2011.

oraz uświadomienie im, że każdy ma w sobie wartość, którą odkrywa się dzięki poznaniu. Projekt miał na celu również zapoznanie dzieci z szeroko rozumianą odmiennością, przygotowanie do kontaktów międzykulturowych i pokazanie odpowiednich reakcji na spotkanie z nietypową osobą.

Charakterystyka zajęć

Grupa docelowa:

dzieci w wieku od 6 do 10 lat.

Czas prowadzenia:

45–60 minut.

Cele:

- wzajemne poznanie swoich zainteresowań;
- uświadomienie podobieństw i różnic istniejących pomiędzy ludźmi;
- rozwijanie umiejętności dostrzegania cech łączących różnych ludzi;
- kształtowanie postaw empatii, szacunku, tolerancji i akceptacji wobec innych;
- uświadomienie, że ocenę drugiego człowieka zawsze powinno poprzedzać poznanie go;
- zwrócenie uwagi na szkodliwe zjawiska, takie jak dyskryminacja, uprzedzenia, wykluczanie;
- budowanie chęci i umiejętności niesienia pomocy ludziom odmiennym, odróżniającym się od większości;
- integracja grupy.

Metody:

- rozmowa kierowana;
- słuchanie czytanki;
- dyskusja;
- realizacja zadań wytwórczych.

Formy:

- indywidualna;
- zbiorowa.

Środki dydaktyczne:

- wycięte z papieru tarcze herbowe – po jednej dla każdego dziecka (załącznik 1);
- mazaki, kredki;

- kartki A4 – po jednej dla każdego dziecka;
- fragment opowiadania *Spotkanie pierwsze – poznajemy Kamilę*, z książki Przemysława P. Grzybowskiego *Spotkania z Innymi. Czytanki do edukacji międzykulturowej* (załącznik 2).

Przebieg zajęć

1. Wprowadzenie – rysowanie herbów

Prowadzący pyta dzieci, czy wiedzą, co to jest herb i czy znają jakieś herby. Może wykorzystać dobrze im znany herb gminy, szkoły lub innej instytucji, wyjaśniając znaczenie symbolu w nim przedstawionego. Następnie rozdaje tarcze herbowe i prosi, aby dzieci napisały na nich swoje imię oraz narysowały symbol, który je charakteryzuje. Po wykonaniu zadania wszyscy siadają w kręgu i prezentują swoje prace. Prowadzący, podsumowując, zwraca uwagę na podobieństwa i różnice między dziećmi, po czym przedstawia temat zajęć i inicjuje rozmowę na temat inności. Ukierunkowuje dzieci, zadając pytania dotyczące różnic fizycznych, wyznaniowych i rasowych między ludźmi.

2. Opowiadanie

Prowadzący zapowiada dzieciom, że zaraz przeczyta opowiadanie, i prosi, aby podczas słuchania zwróciły uwagę na postać Pana Irka. Po wysłuchaniu przez dzieci czytanki, zadaje pytania:

- Kim był Pan Irek?
- Co Kamila myślała o Panu Irku?
- Gdzie kiedyś pracował Pan Irek?
- Czym się wyróżniał Pan Irek?
- Czy Kamila bała się Pana Irka? Dlaczego?
- Co inni mówili o Panu Irku?
- Co spowodowało, że Kamila zmieniła zdanie na temat Pana Irka?
- Jak teraz wygląda znajomość Kamili z Panem Irkiem?

3. Praca plastyczna

Prowadzący rozdaje dzieciom kartki i prosi je, aby na podstawie opowiadania przypomniały sobie człowieka, którego kiedyś spotkały albo spotykają i który przypomina im postać Pana Irka, a następnie go narysowały.

4. Test zdań niedokończonych

Podczas wykonywania prac plastycznych przez dzieci, prowadzący rozdaje arkusz z testem zdań niedokończonych (załącznik 3), które dotyczą narysowanej postaci.

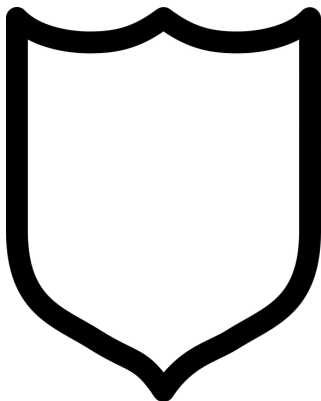
W razie potrzeby prowadzący pomaga dziecku w zapisywaniu odpowiedzi albo sam je zapisuje. Można też wykonać to ćwiczenie ustnie: prowadzący czyta początek zdania, a dzieci dopowiadają koniec.

5. Podsumowanie

Na zakończenie zajęć prowadzący siada w kręgu z dziećmi, które przedstawiają swoje prace plastyczne. Prowadzący pyta dzieci, czy tak jak Kamila zmieniły zdanie na temat osoby, którą kiedyś uważały za dziwną, obcą, może się jej bały. Prowadzący żegna dzieci przesłaniem: „Aby ocenić Innego, najpierw należy go poznać”.

Załącznik 1

Wzór tarczy herbowej²

Załącznik 2

Fragment opowiadania *Spotkanie pierwsze – poznajemy Kamilę*

(z książki Przemysława P. Grzybowskiego *Spotkania z Innymi. Czytanki do edukacji międzykulturowej*)³

Jednych ludzi lubimy, a innych nie. Nie wiem dlaczego. Czasem, gdy kogoś nie znam, myślę sobie, że nie darzyłabym go sympatią, ale gdy już go poznaję, to zwykle się okazuje, że jest całkiem miły. Na przykład kiedyś nie lubiłam Pana Irka, bo ma dużego psa i gdy wychodzi na korytarz, to bardzo głośno kaszle

² Źródło grafiki: <https://pixabay.com/pl/tarcza-logo-herb-304752/> [data dostępu: 23.11.2016].

³ P.P. GRZYBOWSKI: *Spotkania z Innymi...*, s. 17.

– nawet w nocy. Niekiedy budziło mnie to i bałam się powiedzieć mu „dzień dobry”. A jeszcze starsi chłopcy na skwerku mówili, że Pan Irek to pewnie jakiś przestępca, bo nikt normalny nie chodzi w nocy na spacer z psem albo kiedy pada deszcz.

Pewnego razu podczas spaceru z Rodzicami Pan Irek podszedł do nas i okazało się, że jest zupełnie zwyczajny. Nawet pozwolił mi pogłaskać swojego psa! Tatuś wytłumaczył mi później, że gdy Pan Irek był młody, pracował w fabryce i zachorował na astmę. To taka choroba, od której często się kaszle, lecz zupełnie nie można się nią zarazić. Lekarz poradził Panu Irkowi spacerować z psem, gdy trudno mu oddychać. Teraz już nie boję się Pana Irka i czasem nawet rozmawiamy na skwerku o jego psie.

Dziadek powiedział, że tak już jest, gdy kogoś bliżej poznamy – przestajemy się go bać, uważać za dziwnego i zaczynamy wiele rozumieć. Okazuje się nawet, że jest bardzo interesujący i miły, mimo że wcześniej wydawał nam się obcy lub zły. Trochę mi wstyd, że uważałam Pana Irka za przestępcę!

Załącznik 3

Test zdań niedokończonych

1. Narysowana przeze mnie postać przedstawia...
2. Postać ta przypomina postać Pana Irka, ponieważ...
3. Postać ta wyróżnia się...
4. Nasze wspólne cechy to...